

Kiadói folyamatmenedzsment az íróasztalon

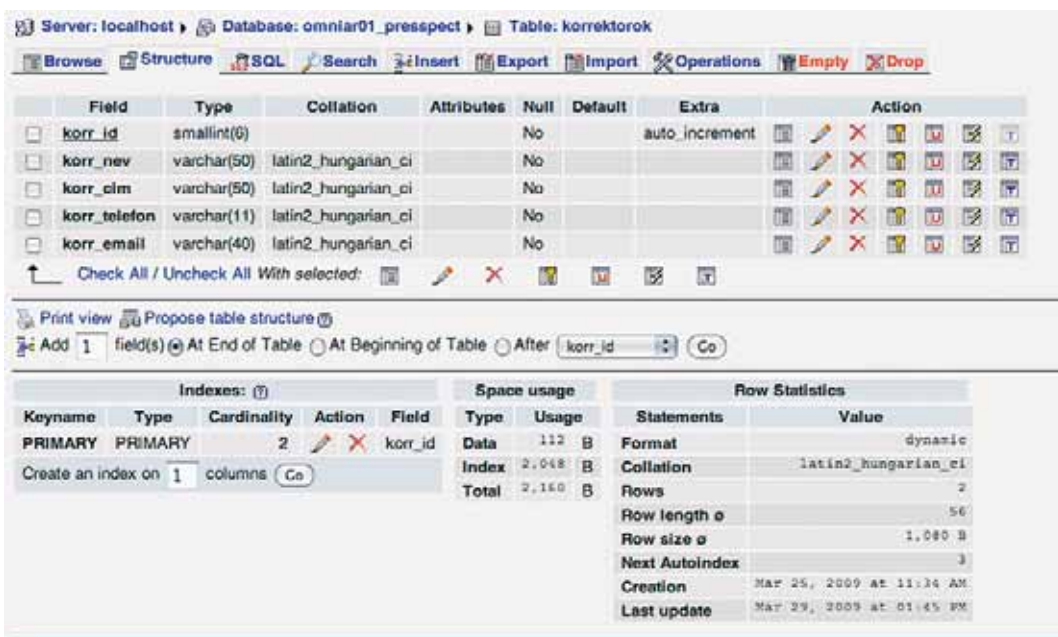
Vámos Norbert

Kinél van? Mikor adja le? Mi a határideje? Ki is a korrektora? Van-e olyan kiadó, amelyiknél ne merülnének fel ezek a kérdések akár napi szinten?

Egy kiadó gyártási részlegei folyamatos nyilvántartást vezetnek valósnak vélt adataikról. A problémát az okozza, hogy minden egység a saját hatáskörébe tartozó adatokról bír tudomással. Például egy műszaki szerkesztőnek elég tudnia, hogy ki tördelte a könyvet, ám a szerkesztőségnek is lehet kérdése az előkészítőhöz. Mivel a gyártás során a tördelő kijelölése csak később történik, mint a szerkesztés, nem biztos, hogy mindenki számára ismert a könyvhöz kapcsolt stúdió vagy személy. Ezen nyilvántartások egyeztetése értékes munkaórákat vesz igénybe, csakúgy, mint az adatok aktualizálása. Nehezíti az információáramlást, hogy

az szerzőgazdó nyilvántartást statikus dokumentumokban vezetik. Személyes tapasztalatként élttem meg a téves megkereséseket úgy, hogy az egész gépezetben csak egy fogaskerék vagyok, látszott, hogy szervezeti szinten sokkal nagyobb a rendezetlenség.

E tapasztalatok adták az ötletet, hogy szakdolgozatom keretében megalkossunk egy olyan rendszert, amiben az adatok rögzítése és vizsgálata is egy helyen történik. Naprakész, egységes platformú, bárholnan elérhető megoldást kellett megalkotnunk. Egy kiadó működési sajátossága, hogy rengeteg a kiszervezett munka, külsős személyekkel elvégzett munkafolyamat, így az internetes böngészőkön keresztüli elérés biztosítása volt a cél. A böngészők alapértelmezett nyelve a HTML, amit egy szerveroldali programleíró nyelvvel – a PHP-val – kombinálva képes lehet adatok kiolvasá-

Field	Type	Collation	Attributes	Null	Default	Extra	Action				
☐ korr_id	smallint(6)			No		auto_increment					
☐ korr_nev	varchar(50)	latin2_hungarian_ci		No							
☐ korr_cim	varchar(50)	latin2_hungarian_ci		No							
☐ korr_telefon	varchar(11)	latin2_hungarian_ci		No							
☐ korr_email	varchar(40)	latin2_hungarian_ci		No							

Indexes				Space usage		Row Statistics	
Keyname	Type	Cardinality	Action	Type	Usage	Statements	Value
PRIMARY	PRIMARY	2		Data	112 B	Format	dynamic
Create an index on 1 columns (Go)				Index	2,048 B	Collation	latin2_hungarian_ci
				Total	2,160 B	Rows	2
						Row length ø	56
						Row size ø	1,080 B
						Next Autoindex	3
						Creation	Mar 25, 2009 at 11:34 AM
						Last update	Mar 29, 2009 at 01:45 PM

A műszakiszerkesztői-modul részlete

sára és felhasználó parancsok végrehajtására, így ezt a párost alkalmaztam a kezelőfelület megalkotásakor. Az adatok rögzítésére és rendszerezésére kézenfekvő választás volt a MySQL adatleíró nyelv, amely jól vezérelhető az előbb említett programokkal.

A MySQL az adatbázis létrehozásához volt szükséges. Az egész tervezési folyamat alapköve a jól megalkotott adatbázis. A tervezést alapvetően meghatározza, hogy milyen információs egységekkel szeretnénk dolgozni, illetve az egyes adatelemek között milyen mélyebb összefüggés adott. Ezek megválasztása nehéz feladat. Ügyelnünk kellett arra, hogy a minden felmerülő információs igényünket kielégítő, változtatást ritkán vagy egyáltalán nem igénylő attribútumokat megtaláljuk. A látszólag elemi adatoknál mindig további vizsgálat szükséges, hiszen a zökkenőmentes működéshez minden redundanciát ki kell küszöbölni. Ez azt jelenti, hogy kerülni kell minden olyan adat rögzítését, amit egyszer már máshol definiáltunk, vagy olyat, amelyiket más adatból elő tudunk állítani. A kiadónál ismert belső azonosítói adatbázisbeli attribútumként használhatatlan. Egy esetlegesen megváltoztatott azonosítási rendszer megkívánná, hogy újrapépítsük az egész struktúrát, így le kellene mondanunk a régi adatainkról. Le kellett bontanunk az adathalmazt a legkisebb rögzítésre érdemes rekordokra, ezzel kialakult egy séma, amire lehetett építeni. Az építés nem csupán az adatok feltöltését jelenti, hiszen definiálnunk kell az őket összekötő kapcsolatok rendszerét is.

A kezelőfelület kialakításánál az volt fő szempont, hogy könnyen kezelhető legyen. Olyan személy is tudja kezelni, akinek még egy Excel-tábla kitöltése is misztikum. A különböző utasítássorok a felhasználó számára nem láthatók, jól leprogramozott gombok adják ki az utasításokat. Három nagy csoport használati jogosultságát különítettük el. A szerkesztői, a műszaki szerkesztői és a tördelői szekciót. Az adatok karbantartását ezeknek a hozzáféréseknek és a tevékenységi köröknek megfelelően osztottuk ki. A szerkesztőség a különböző személyi – szerző, szerkesztő, korrektor, lektor – adatokat tudja felvinni a rendszerbe, és ezeket a megfelelő könyvhöz rendelni. Ebben a modulban lehet a különböző adminisztratív adatokat is felvinni egy-egy kiadványhoz, pl. cím, ISBN-szám, szerző, lektor, kiadás száma. A mű-

szaki frakció felel a partnertördelők, -nyomdák adatainak karbantartásáért, és ezek, valamint a gyártási jellemzők kiadványhoz rendeléséért. A műszaki paraméterek definiálása is az ő feladatuk. A PHP-nyelv alkalmas kisebb alkalmazások lefuttatására is, így beépítettünk egy ügyes programot, ami leveszi a műszaki szerkesztés terhére a dolgozókról. A fontosabb szükséges paraméterek megadása után a program kiszámolja a várható terjedelmet, és rögzíti is azt a kiadványhoz. Kiszámolja a végleges terjedelmet A5-ös méretre, valamint papírtól függetlenül a könyv tömegét. A tördelők moduljában az előkészítésben részt vevő személyek – szerkesztő, korrektor, tördelő –, a beérkezés és a leadás dátumai rögzíthetők. Ebben a részben is jól megírt alkalmazások teszik lehetővé a kiadvány nyomon követését. Lehetőség van a határidőket és a leadási, visszaérkezési időket egybevetni, kiszámítani a szükséges időket, valamint statisztikát készíteni az egyes munkafolyamatok időigényéről. E rész további perspektívákat kínálhat a munkaszervezésre. Grafikusan megjeleníthetők az egyes résztvevők tervezett foglaltsága és kapacitása, eszerint rendelhető megbízás az adott résztvevőhöz.

A rendezett adatbázis lehetőséget ad arra is, hogy az egyes címekhez tartozó kiadványok tulajdonságait nyomon kövessük és egybevevessük. Nincs többé bizonytalanság a kiadványhoz bármikor kapcsolható személy vagy cég azonosítását illetően, a határidők felügyelete nem okozhat többé gondot. Megszűnhetnek a kilátástalan egyeztetések a különböző adatok valódiságát, időszerűségét illetően.

A folyamatkezelő rendszer megalkotásakor kiderült az is, hogy kiválóan helyettesítheti egy ilyen alkalmazás a jól ismert nagyvállalati licenceket. További előnye, hogy a betanulási idő ennek kezelésére töredéknyi időt tesz ki azokhoz képest. E folyamatkezelő vezérlését mindenki megtanulhatja, aki egyszer is kitöltött internetes kérdőívet. Egy ilyen rendszer bevezetése nem igényel hardver-, illetve szoftverberuházást. Az előbb említett szempontok el nem hanyagolható gazdasági súllyal bírnak, hasonlóan a rendszer árához, ami szintén töredéke a nagy cégek programjainak.

A szakdolgozat teljes terjedelmében elérhető a Magyar Grafika honlapján, a következő linkre kattintva: http://www.mgonline.hu/szakdolgozatok/vamosnorb_szakdolg.pdf.